

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se prime-
nesc.—Manuscrise nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială.—RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIV.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 francoi.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din într și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corôna.—Un exemplar
10 bani.—Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 130.

Brașov, Joi 13 (26) Iunie.

1901.

Desfășurarea casului Ugron.

Sensațiunea cea mare a zilei sunt, în Budapesta și nu mai puțin în Viena, destăinuirile „diplomatului maghiar” Rimler și mărturisirile lui Ugron privitor la acțiunea, ce au voit să-o întreprindă cu ajutorul guvernului francez pentru a câștiga opiniunea publică maghiară în fa- vorul unei alianțe franco-ruso-austro- ungare.

Tôte foile maghiare se ocupă de această afacere și de continuarea și urmările, ce le va mai avé. Mai ales așteptă lumea cu încordare să vadă, ce pozițiune va lua camera ungară față cu ea. Se vorbea, că Ugron însu-și va aduce afacerea în discușiune. În tot casul însă se crede, că o vor ventila printr'o interpelare cei din partida lui Kossuth, pe cari iar fi turburat lucrul.

În ce privește întrebarea, cari sunt vederile ministrului-președinte Szell despre casul Ugron, s'a obser- vat, că foia lui semi-oficiôsă a com- entat în modul cel mai aspru acest cas, de unde se conchide, că a scris la inspirația lui Szell. Critica celorlalte foi guvernamentale însă, este mai cruțătoare și mai părtinitore față cu Ugron.

Intr'aceea biroul de corespon- dență unguresc a aflat de bine a telegrafa în tôte părțile, că în cer- curile deputaților domnesce părerea, cum-că Ugron prin aceea, că a voit să spargă tripla alianță și să cêră bani dela Franția pentru scopuri de partid, n'a comis nici decum un fapt, care să-l pôta face imposibil pentru viitor. Acest avis a avut de scop a pregăti opinia publică, ca să nu se aștepte la vre-o condamnare nemi- losă a lui Ugron din partea colegi- lor săi deputați.

Inregistrăm mai jos scirile cele mai noué relative la această afacere senzațională și notăm, că cu deose- bire pressa germană vienesă atacă

în modul cel mai vehement pe Ugron pentru purtarea sa. Mai trebuie să amintim, că acum a pășit pe scenă și faimosul Pazmandy, care nu putea să nu aibă atingere cu o personali- tate atât de însemnată, ca fostul se- cretar ministerial Rimler. Intre al- tele acesta declară într'o scrisore, că însu-și Rimler ar fi dis cătră un al treilea, că el nu se teme, că prin agitațiunile lui își va pierde pensi- nea, deore-ce „cercurile competente din Viena ar sci despre tôte”. Paz- mandy pe basa această declară pe Rimler de agent provocator, care umblă să spioneze și să compromi- tă politiciani unguri și francesi. Acu- sarea lui Pazmandy, care pôte fi de alt-fel și motivată, ne aduce totu-și aminte de dicala: „dii mamă gu- șată”....

Caracteristică este și discuși- nea, ce s'a iscat asupra întrebării, decă Ludovic Kossuth a declarat vre-odată, că este admisibil de a primi bani din afară pentru scopuri interioare de partid etc. Ugron a pu- blicat adevă o scrisore a lui Kossuth, din 1885, prin care a voit să docu- menteze, că în adevăr Kossuth a fost de această părere. Adversarii lui Ugron vin acum și citează o altă scrisore a lui Kossuth dela 1860, în care acesta desfășură o părere con- trară.

Unul din diarele guvernamen- tale, „Pesti Napló”, accentuând, că nu se pôte prevedé încă ce desvoltare va lua afacerea Ugron dice: „Intr'o privință se vede deja acuma efec- tul politic ce l'a avut această neplă- cută afacere față cu naționalitățile neastemperate. Deja foile naționali- tăților arată în articuli lor cu bu- curiă, că etă, pe când naționalitățile sunt acuzate, că caută înafară legă- turii și sprijin material, pe atunci această o face conducătorul partidei maghiare independente; arată, că pre când conducătorul naționalist a- mestecat în afacere Dr. Miloș Stefa- novici a putut să declare, că scriso-

rea lui publicată în broșura lui Rim- ler este apocrită, pe atunci Gabriel Ugron n'a putut'o face acésta”.

Este în adevăr fatal pentru po- liticianii maghiari de tôte pânura, cari nu încetază cu acușățiunile lor rêtăcioșe și neîntemeiate la adresa naționalităților, că fruntașul națio- nalist slav, care a fost implicat fără scirea lui în acésta afacere, va eși din ea neatins și neprihănit, pe când conducătorul partidei independente nu se pôte spăla de cele ce i-se atri- buie în broșura lui Rimler.

În zadar s'au grăbit dér Ugron și cu ai săi de a declara înainte de tôte, că ei n'au voit să facă causă comună nici cu acel pretins con- ducător al Slavilor din Ungaria, nici cu naționalitățile în genere.

Și lucru fatal, în acest singur punct din tôte câte le aduce Ugron pentru apărarea sa, el pare a avé deplină dreptate; a voit să se alieze cu Rusia, dér nu s'a gândit nici un moment cu serioșitate de a-se îm- păca cu naționalitățile slave din Un- garia și nici nu a voit a-se face apărătorul legii naționalităților.

Obstrucțiunea Cehilor tineri. Din Praga se anunță, că deputatul ceh din „Reichsrath” Kramarz a declarat într'un meeting ținut la Brod, că cu ocașia sesi- unei de tómnă a parlamentului Cehii tineri vor forța pe guvern să se declare asupra politicei lui. Cehii voesc să scie, de ce au fă- cut concesii guvernului. Decă decla- rațiunile guvernului nu-i vor mulțumi, Cehii tineri vor relua și vor continua vechia lor politică: obstrucțiunea.

Autonomia fumană. Din Fiume se anunță, că în ședința estra-ordinară de eră a reprezentanței orașului, s'au desbătut ordinațiunile ministeriale date de ministru de interne privitor la instituirea consiliului guvernial. Ordonanțele stabilesc contactul reprezentanței cu consiliul, contact ce se va face exclusiv în limba italiană; afară de acésta

limba italiană e obligătoare în tôte afacerile orașenesci.

Tratat comercial turco-român. „Politische Correspondenz” află din Constan- tinopol, că delegații turci și români, însăr- cinați de-a negocia tratatul de comerț turco-român, au stabilit deja bazele acestui tratat. Mărfurile românesce vor plăti o taxă de 8 la sută de valoarea lor, cu clausula na- ționii celei mai favorisate. Mărfurile tur- cesce se vor bucura de același privilegiu la intrarea lor în România. Pentru unele articole turcesce drepturile vor fi și mai mici.

Instrucțiunea complotului ma- cedonean în Sofia. O depeșă din Sofia spune, că Protopopoff, judecătorul însărci- nat cu instrucțiunea în afacerea Mihăileanu și Fitowski, a pus în libertate pe Davidoff, Petroff, Marcu Bosniacoff, Anghel Pop- Arsoff și Kotzi Samiroff, condamnați de cătră justiția română ca complici la asasi- natul lui Mihăileanu și la atentatul încercat contra Regelui Carol.

Bulgarii puși în libertate s'au preum- blat Duminică prin oraș și au fost obiectul manifestațiunilor de simpatie din partea populațiunii.

Ordonanța definitivă încă nu s'a dat, Boris Sarafoff este încă arestat.

Afacerea Ugron-Rimler.

Declarația lui Gabriel Ugron n'a satisfăcut de loc așteptările generale. În loc de desmintiri categorice, el s'a mărginit a nega simplu unele lucruri și a recunoșce altele. În urma acésta afacerea Ugron- Rimler formeză și mai mult senzația zilei în cercurile maghiare. Nu s'a aflat, afară de „Magyarország” organul fracțiunii ugro- niste, nici un diar, care să-l ia în apărare. S'au aflat însă forțe multe foi, cari să-l critice și condamne. Foile vienesé il scar- mană chiar fără cruțare.

Afacerea va avé, de sigur, continuare. Ea va fi adusă și înaintea dietei din Pesta. Afară de aceea scim, că Rimler a călătorit la Budapesta, ca aici să dovedescă cu noué

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Artiștii literari.

„Suum cuique”.

Intr'un număr trecut, mi-am permis a espune câte-va idei asupra rolului litera- turei în domeniul spiritului omenesc. Ca scolar al celor dize atunci, voi vorbi de această dată de înși-și literatorii său artiștii literari.

Cât de incompletă e ideea ce-și for- mează de regulă lumea de scriitor, și cât de falsă adesea! De câte-ori nu auzim dicên- du-se, că cutare poet, Shakespeare decă voită, e un filosof profund, revelator de adevê- ruri ascunse. Calități ce nu le pôte avé fiind diametral opuse geniului poetic.

Casul lui Victor Hugo e tipic în această privință. Public și critic, fascinați de ma- gicul cântăret, i-au repetat dîlnic, pe tôte tînurile, în curs de 60 de ani, că e un rege al gândirei, profet, Dumneșeu. De mi- rare este cum de n'a înnebunit după tôte acestea. Dér nici bine de tot nu i-a venit,

căci, dintr'o vreme, el însu-și începă să cređă, că natura e un imens text emble- matic, din care poetul pôte ceti, ecă așa, prin singura forță a contemplațiunei și a meditațiunei.

Ce anume adevăruri a descifrat însă Hugo prin contemplațiunile sale? Nici unul probabil. Vreú să dic, nici unul care să fiă al lui propriu. Ideile sale despre poli- tică, sociologia, dicitate sunt banale său plutesc într'o dulce penumbră. Ținea să deslege tôte problemele omenesci prin „bunătate”. Lucru frumos în sine, dér copi- lăresc. Esaltând frățietatea între popore, ele nu se vor impedeca pentru acésta a-se sfișia și în viitor. Hugo e pentru indul- gență, pentru iertare, pentru amnestiă. În ce măsură? Până la ce punct? La aceste întrebări n'a cređut nici-odată de ouvință să dea răspuns.

Eram la Paris când a murit în anul 1884, luna lui Mai; luna florilor, așa cum doria el. Funeraliile ce i-s'au făcut au în- trecut pe ale oră-cărui imperat. Trei zile, catafalcul lui fuse espus în vederea popu- lațiunei sub „Arcul de triumf” dela Champs-

Elisées, la încrucișarea a 12 bulevarde. Când convoiul ajunse la Pantheon, sfîrșitul său nu se urnise încă din loc. Pe cine credeți că sêrbătoriau Francesii în acel moment, pe liricul, pe romancierul Hugo? Nu, pe democratul democraților, pe propovăduito- rul fericitilor terestre și ceresci, pe marele pontifice al păcii universale.

Curiôsă aberațiune, căci din două una: ori poetul e o ființă cu o estra-ordinară imaginațiune, având darul de a-și întrupa într'o formă de frumșetă uimitore gân- dirii și sentimente, spre a produce o emo- țione cu atât mai mult cu cât acele idei și sentimente vor fi fost, într'o măsură mai mare său mai mică, în mintea și inima tu- turor, și în acest cas nu e filosof, nu desco- pere adevăruri abstracte; ori filosoful e omul de soianță, care se adresază direct rașiunei, având a esprima adevăruri, cari, în simpli- tatea lor nu dă, resping artițiile stilului, și în acest cas nu e poet. Din parte-mi n'ași dori, ca vre-odată un artist literar să planeze asupra destinelor țării. S'a văđut, ce pot miniștri-poeti, ne amintind în trecét decăt pe Chateaubriand. Dér nici pe Edison

nu mi-l închipuesc făcător de balade amo- röse.

„The right man, in the right place”, dic Englesii: omul adevărat, la locul ade- vărat; astfel e și bine și firesc. Chemarea scriitorului, deși diferită, nu e mai puțin sublimă ca a filosofului său a învățatului. În viața comună dîlnic, mii de lucruri se ofer ochilor noștri, peste cari trecem ne- păsători, fiind-că nu suntem deprinși a-le privi cu atenție. Imediat ce însă acele- ași lucruri ne sunt înfașate în imagini prin literatură, etă-ne captivați, devenim simțitori. E vădit, că în acest cas scriitorul a atacat direct intenția, nepăsarea, defecte atât de inerente naturei omenesci. În domeniul psi- hic, rolul scriitorului e și mai puternic. El dă o întrupare celor ce sunt invisibile. Ori cine vede actele, rezultatele esteriore, fără a cunoșce mobilul interior, de unde au ple- cat ele; scriitorul ne face sensibil resor- turile ascunse ale naturei noastre. Câte ne- ajunsuri, câte dureri nu causăm semenilor noștri din apatie său din lipsă de imagina- ție. Scriitorul zugrăvind acele acte, ccombate apatia noastră și ne moralizează mai profund,

dovedi ceea ce Ugron a combătut din broșura lui. Unul din amicii lui Rimler cei mai intimi a telegrafat din Paris și aceea, că propunerile, ce le-au făcut Ugron și Rimler ministrului francez de externe Delcassé și despre cari Ugron susține, că nu el, ci Rimler le-a făcut, — sunt de fapt concepțiunea acestuia, însă corectura a făcut-o Ugron și e provădită cu semnătura autografă a lui.

Etă câte-va voci din presa budapestană și vieneză :

„Budapesti Naplo“, foie szellistă, dice, că declarația lui Ugron este o recunoștere. El recunoșce, că a fost la ministrul de externe francez Delcassé, a vorbit cu el despre direcțiunea politicei esteriore a Ungariei, a cerut delu el recomandăția la un bancher francez și a primit-o cu scop de a se înființa ca bancă franceză o bancă în Ungaria și 1 milion de franci să fiă destinați pentru scopuri electorale și pentru subvenționarea presei ugroniste.

Ba mărturisese Ugron, că după zădărnicierea planului cu banca, ar fi fost aplecat a primi milionul de franci ca dar pentru scopurile amintite. „Nouă ni-e de ajuns atăta. E de ajuns, credem, și opiniunii publice maghiare. Acum e neîndoios, că privitor la esența lucrului, Rimler a spus adevărul.“

„Magyar Hirlap“ dice, că Ugron în declarația sa se pune pe punctul de vedere peccatur intra et extra muros... Nu putem primi apărarea, că cassa de partid trebuia organizată, fiind-o și guvernul a adunat din toate părțile bani pentru alegeri. „Politician maghiar n'a vorbit încă până acum cu atăta toleranță apostolică despre crima politică cea mai neagră, despre corupțiune.“

„Pesti Hirlap“ dice, că Ugron nu s'a purificat, ér după „N. P. Journal“ acțiunea lui Ugron „purtă pecetea imoralității politice neiertate“.

Dintre foile vienezese „Fremdenblatt“, organul ministerului de externe, dice, că dacă Ugron vră să lupte în contra triplei alianțe, pôte s'o face; dacă-i place, pôte să agiteze pentru o nouă alianță și să adune bani spre scopul acesta în Ungaria. „Este cu totul alt-ceva însă, decât cine-va vră să adune capital cu ajutorul unui guvern străin pentru înființarea unei bănci, ale cărei venituri să le guste cea partidă politică, ce vră să stabilească politica esternă a statului...“

„Neues Wiener Tagblatt“ dice, că după toate acestea Ugron n'ar trebui să mai între în delegațiunii, fiind-că aici are ocași de a afla intimități despre politica esternă, pe cari nu trebuie să le cunoască decât adevărul triplei alianțe.

decât însuși moralistul. „Dacă m'ar întreba cine-va ce e moralisator, dice Lacombe, aș răspunde fără ezitare: „mai întâi exemplul viu, apoi literatura, în urmă de tot și foarte puțin catedra, amvonul“.

O natură de elită, de-o excepțională impresionabilitate, un dar d'a se observa pe sine și a observa lumea înconjurătoare, etă esența primordială, ce constituie pe artistul literar. Obligat prin meseria d'a percurge în minte neîncetat tot vocabularul, d'a-l încerca, d'a-l pipăi spre a ajunge la expresiunea cuvenită, la epitetul neprevădit, la armonia de sunete, la imaginii colorate, scriitorul e stăpânitorul suveran al limbei în totă bogăția și varietatea mijloacelor ce ea le ofere. Invie cuvinte învechite, reînnoiesce pe cele în ființă, crează acolo unde ele lipsesc. În limbă și prin limbă se arată scriitorul, adevăratul creator. A dispune după plac de inițialele semenilor săi, a-le însufla ideea binelui, a adevărului și a frumosului, aci se începe și se finesce ambițiunea lui. Dér atăta e și de ajuns pentru gloria unui singur om.

Ploesci, Iunie 1901.

Dr. Aurel Șuluțiu.

„Neue Freie Presse“ dice, că un asemenea nu s'a mai întemplat nică în Austria, nică în Ungaria. Ugron pôte să scrie ori-ce voesce, nu se pôte însă discuta, că cu ajutorul lui Delcassé a voit să acopere cheltuielile agitațiilor electorale, ér în schimb partidă lui să-și ia direcțiunea politică dela ministerul de externe din Paris. O astfel de partidă n'ar fi meritat să se numescă partidă maghiară și singur precauțiunii lui Delcassé este a-se mulțumi, că planul s'a zădărnicit.

Etă din cuvânt în cuvânt, ce dice Ugron în declarația sa privitor la înființarea băncii franceze :

„Am avut planul, de a înființa în Budapesta o mare bancă franceză, din al cărei venit o parte (puté să fiă mai mult sau mai puțin de un milion franci) ar fi intrat în cassa partidei noastre, din care (venit) intenționăm să organizăm partidă, a susține organizarea ei și a-o desvolta, a fonda și conduce, ba a informa corect și străinătatea asupra scopurilor noastre. La bancă și întreprinderile ei ar fi căpăt aplicare în preponderanță amicii de principii; amicii de principii, directorilor și censorilor, li-s'ar fi pus condiția, ca o parte din veniturile lor să-l dea în fi- care an spre scopurile partidei și din care partidă să-și acopere cheltuielile... Eu, decât banca nu s'ar fi înființat, aș fi aflat acceptabil și alt ajutor pentru organizare; însă între mine și factorii competenți nu s'a vorbit măcar despre așa ceva“....

Afacerea Rimler-Ugron și Dr. Rieger.

În broșura lui Rimler, care a făcut atăta senzație, este publicată și o scrisoare, ce a adresat-o br. Ladislau Rieger, veteranul conducător ceh cu data de 14 August 1900 către Rimler.

În această scrisoare Rieger aprobă programa politică a lui Rimler, deși prevede, că el va întâmpina încă mari greutăți chiar și din partea cercurilor oficiale rusești. Rieger continuă apoi astfel :

„Dacă împăratul Rusiei s'ar decide să vină la Viena și să-și ridice veto al său la locul competent în contra domniei pangermaniste, care amenință de a-se furișa în Austria — și care ar fi echivalentă cu „finis Austria“: atunci acesta ar fi un mare triumf în contra Germanilor austriaci, cari mereu și în mod cras fățiș trag cu ochiul la Berlin.“

„Ceea-ce-însă face, ca starea lucrurilor să fiă mult mai rea, este frica de Prusia și de armata ei, care sentiment în Austria a influențat tot-deuna decisiv asupra politicei interne și esterne și prevalază aș mai mult ca ori și când.“

„Eu știu mult la d-l Ugron și sunt convins, că el, în ce privește prestigiul de care se bucură în totă Ungaria, ar fi mai mult ca ori și cine în pozițiune de a face, ca prin națiunea ungara să se ia inițiativa unei alte politice.“

„Asemenea am o părere mare despre Dr. Stefanovici; acesta pare a fi destinat a juca un rol conducător între concetățenii voștri de limba slavă.“

În fine îi doresc drum bun lui Rimler și-l rog să salute din parte-I cordial pe „amicii ruși“ și în deosebi pe Pobjedonoseff, apoi pe generalii Bogdanovici, Ignatiev, Kierev, Komarov și alții.

Se înțelege, că scrisoarea acesta a produs mult sânge rău la Germanii din Austria. Presa lor îl atacă foarte vehement, dicend, că scrisoarea lui publicată de Rimler în broșura sa, e demnă de a-se pune alături cu memoriul ce l'a fost adresat la timpul său Dr. Rieger lui Napoleon III.

Mai ales ael pasagiū din scrisoarea lui Rieger, unde vorbește de un veto al împăratului Rusiei, care ar fi un triumf asupra Germanilor din Austria, cari ar trage cu ochiul la Berlin, formeză obiectul criticeii foilor germane.

Rieger, scrie „Neue fr. Presse“, nu este o figură indiferentă, numele său deșteptă reminiscențe istorice. Ceea-ce dice

el, pôte și trebuie să trecă probabil în Rusia, ca o notă a dispozițiunii, ce domnesce în Austria. Cum descrie Rieger monarchia noastră înaintea străinătății? O parte a populațiunii constă tot din trădători și cealaltă vrea să cheme în țară pe Țarul. Acesta nică un austriac, care recunoșce numai veto constituțional al imperatului nostru, nu o va tolera cu sânge rece, fără a declara scurt și cuprinzător: scrisoarea este un scandal politic.

Vorbește apoi „N. fr. Presse“ de lauda, ce i-o aduce Rieger lui Ugron, pe care Rimler l'a adus în așa mare încercătură, încât astăzi, după-ce nu de curând a făcut gură mare în delegațiune, „să strîmbă și se încovioie sub grăua acusare, că a cerut ajutorul financiar al unui regim străin pentru alegeri și pentru politica partidei sale“....

„O scrisoare ca aceea a lui Rieger nu e indiferentă și încă și mai puțin o astfel de comunicare a d-lui Delcassé cu d-nul Ugron, un șef de partid clerical, un om de încredere al conjurațiunii secrete în contra alianței cu Germania și Italia. Simburile proiectului lui Ugron era de a acoperi cheltuielile agitațiilor electorale cu ajutorul d-lui Delcassé și al banilor francești, în schimb el se lega de a transpune conducerea supremă a partidei sale la Paris în ministerul de externe francez... Numai precauțiunea d-lui Delcassé a împiedecat planul... Parlamentul unguresc va examina declarația lui Ugron, și acolo se va decide, decât purtarea lui este admisibilă și se pôte uni cu demnitătea unui deputat.“

SCIRILE DILEI.

— 12 (25) Iunie.

Corpurile legiuitoare române vor fi deschise în sesiuni estra-ordinare Joi cu ceremonialul obișnuit, însă fără prezența Regelui și a curții. Un Te-Deum se va celebra la catedrala metropolitană în prezența lumii oficiale. Senatorii și deputații se vor întruni apoi în sala ședințelor camerei, unde președintele consiliului va da citire Mesagiului regal de deschidere. Lucrările parlamentare vor începe în aceeași zi d. a. Pentru aș, Marți, e conchemat consiliul de miniștri sub președința d-lui D. Sturdza spre a redigea Mesagiul regal pentru deschiderea camerelor și spre a lua o decizie definitivă în privința proiectelor de lege, ce vor fi depuse pe biroul corpurilor legiuitoare după deschiderea lor.

Gendarmii și poliștii din Panciova au adus prin zelul lor excesiv pe guvernul unguresc în ore-care încovătură diplomatică. Cu ocaziunea unei nunte sârbescă în Panciova, la care au luat parte mai mulți oșpeți veniți din Serbia, gendarmii și poliștii unguri de acolo au făcut, după obiceiul lor, vânătoare asupra unor buchețele cu panglică în colorile sârbesci, ce le purtau amintirii oșpeții la piept; ei fără a mai discuta mult au smuls acele buchete de pe pieptul celor ce le purtau. Acum se anunță, că în această afacere guvernul Serbiei a adresat ambasadei sârbescă din Viena o notă, prin care protesteză în contra procederei brutale necuviințioase și nepermise față cu nisece supuși Sârbii.

Curia și limba germană. „Jogtudo-manyi Közöny“ publică o decizie interesantă a Curiei reg. din Budapesta, ce a adus-o într'un proces de presă. În decizie se atrage atențiunea respectivului tribunal reg., că pe lângă citațiunile de limbă străină luate în sentință să se alăture tot-deuna și traducerea maghiară. Curia motivează deciziunea prin aceea, că folosirea a două limbi nu numai că vatămă unitatea sentinței, dér vatămă și regula după-care hotăririle judecătorilor trebuie să se aducă în limba statului, decât într'o limbă „înțeleasă de toți cetățenii maghiari“. — Ciudată motivare.

Marele duce Mihailovici în Constanța. A. S. R. Principele României va

saluta în numele M. S. Regelui pe Marele Duce Alexandru Mihailovici cu ocazia trecerii sale prin Constanța.

Darurile Regelui George făcute Regelui Carol. Se anunță din Atena plecarea la Bucuresci a d-lui Al. Șuțu, secretar de legațiune, care aduce Regelui Carol diferite daruri ale Regelui Greciei. Printre aceste daruri, sunt fotografii ale Regelui, ale Reginei și ale tuturor membrilor familiei regale. D-l Șuțu e aducătorul și unei scrisori autografe a Regelui George, pe care d-l Argyropolo, ministrul Greciei la Bucuresci, o va remite Regelui Carol.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat 10 corone dela d-l Emil Bologa în loc de coronă trecătoare pe mormântul fostului său șef László Gerő. — Primescă piosul donator cele mai căldurose mulțămite. — Direcț. școl. medii gr. or. rom. din Brașov.

Serbarea școlară dela Ateneu. Duminecă la orele 3 p. m. s'a ținut, după cum am anunțat, în palatul Ateneului o prea frumoasă serbare școlară cu tombolă, sub patronajul dămnei Spiru Haret. La orele 3 și jum. cortina se ridică. Pe scenă se aflau peste 400 de elevi și eleve, cari la primul semnal dat de profesorul Juarez Movilă au intonat „Imnul regal“, apoi „S'a dus cucul“ de G. Kiriak și o prea frumoasă horă. Cu aplause furtunoase a fost răsplătită eleva Stănciulescu din clasa IV primară a școlii din Clementa, care cu o voce plină de duioșie, a cântat solo din acea frumoasă horă, după care întregul cor de copilași i urma cu refren. A cântat apoi d-ra Aurelia Cionca la piano frumosele bucăți „Nocturne“ și „Fantasia impromptu“ de Chopin. Apoi elevul Lugoșanu O. Ion dela școlă primară Nr. 6, a recitat „Oda ostașilor români“ și „Vara la țară“, care neîndoios a plăcut tuturor. D-na Lucreția Brezeanu, artistă dela Teatrul Național, a cântat valsul din opera „Faust“ „Un pensiero“. Urmand corul școlii normale sub conducerea d-lui Bănuțescu, au executat pe viore: imnul regal, diferite cântece populare și valsul „Peste valuri“. Elevii acestei școlii au cules vii aplause. D-na Aristița Romanescu, artistă dela Teatrul Național, îmbrăcată în costum ardelenesc, a recitat poezia „Miorița“ de V. Alexandri. D-ra Aurelia Cionca a mai executat o prea frumoasă bucată „Caprice Roumain“ de Milde. D-ra Tiși Gheorghiu, a recitat poezia „La iconă“ de Vlațuț. Frumosa serbare s'a terminat cu un Duet de Mendelssohn cântat de d-na Lucreția Brezeanu și d-l Ghinpeșanu.

Afacerea Collaro. Pentru astăzi, Marți, la 9 ore dim. s'a fixat executiunea sentinței curții de apel din Bucuresci în afacerea moștenirii lui Collaro. Consiliul Greciei și Austro-Ungariei n'au răspuns încă nimic la invitația ce li-s'au făcut de către judele de pace al cercului I din Bucuresci, de a face să fiă reprezentați la ridicarea sigiliilor puse pe obiectele rămase după N. Collaro.

Studenții universității din Atena întrunindu-se în sala cea mare a facultății de drept, au discutat pregătirile, ce urmază să le încăpă pentru primirea colegilor lor din România. D-l Rados a vorbit cel dintâi dicend, că visita, pe care studenții români o fac colegilor lor din Atena, este pe de-o parte științifică, ca să studieze la fața locului anticitățiile grecesci, ér pe de altă parte este o contra-visită pentru visita, pe care li-au făcut-o studenții Atenieni la congresul din Giurgiu. În urmă a dezvoltat viața studențescă din Bucuresci, unde există Fundația Universitară, datorită generosității regelui Carol și înzestrată cu tot confortul celor mai complete centruri studențesci din lume. Studenții Atenieni vor da un banchet colegilor lor din România, din propriile lor resurse, ca să aibă un caracter pur studențesc. În aceeași zi s'a ales un comitet numit din studenți, după cum urmază: Crokidas, Dimer, Melisinos, Economu și Nicolopol dela drept și Zorba dela medicina. Acest comitet este provisor, căci numărul

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge, pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri literare pentru popor.

„*Considerațiuni istorice asupra asociațiunii poporului și aplicațiunea lor la națiunea noastră*“ de Ioan Clinciu profesor în București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Tganii, schiță istorică, de I. P. Reteganul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Wallace. Tomul I costă cor. 1.50 Tom. II cor. 1.40 (+ 30 b. porto de fiă care.

Istoria lumii, talmăciță de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-rului Th. B. Walter. Partea I și II, fiă-care parte cu câte 1 cor. (cu porto 1 cor. 10 b.)

„*Carte de cântece* pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de Ioan Dariu“. A apărut numai acum și conține: hore, marșuri școlastice și eroice, elegii, imnuri, cântece religioase și alte multe soiuri alese din cele mai frumoase și de cei mai vestiți poeți ai noștri. Costă 50 b. (plus 9 b. p.)

Taina norocului séu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brânduș. Acestă carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de A. Corcea, cor. 1.60 (+ 10 b. p.)

Banca de școlă de I. Dariu, 30 b. (plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul învățătorului român de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat, Henry Bolo traducere în românească de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătânului, romanele de Em. Părădeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„*In veltore*“ romanele și impresii de Vlăduț, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„*Amicul tinerimei*“, Anul I. fôie de cunoștințe folositoare de prof. I. Moisiș, legat în părăți tarî costă 5 cor. (por. 20 b.)

Descrierea corpului omenesc și regulile igienice pentru școlile primare de prof. I. Moisiș 50 b. (por. 5 b.)

Higiene de prof. Moisiș, cor. 2 (por. 10 b.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figurî în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 50 cr. (+ 5 cr. porto)

Umbre și lumini poezii de Em. Părădeanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Argirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scôse din pățania vieții. Prețul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit. Tradusă de Dr. T. Prețul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânesci și naționale de I. Pop Reteganu. Prețul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Răsete și zimbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

125 *chituri de carî strigă fecierii în joc*, de I. P. Reteganul. Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

Nopti de érnă romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul 60 cr. cu posta 65 cr.)

Opșaguri, cât cioplită, cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Iunie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de corône ung. 4%	93.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.30
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	174.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.—
Renta de argint austr.	98.30
Renta de hârtie austr.	98.15
Renta de aur austr.	117.90
Losuri din 1860.	140.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.68
Acții de-ale Băncei ung. de credit	662.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	660.—
Napoleoniori.	19.03
Mărci imperiale germane	117.32
London vista.	239.60
Paris vista	95.05
Rente de corône austr. 4%	95.75
Note italiene	90.65

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Iunie. 1901.

Banenota rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.44
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	200.—	Vënd.	202.—

Nr. 9286—1901.

PUBLICAȚIUNE.

Aducem prin acesta la cunoștința publicului, că socotelele casei orașenești din anul 1900 dinpreună cu toate documentele lor, esaminate de comisiunea pentru esaminarea socotelelor, în sensul §-lui 142 al art. de lege XXII. din anul 1886 se află depuse în expeditul magistratului; în termin de 15 zile tot omul le pôte lua în vedere și în decursul acestuiaș period fie-care plătitor de dare pôte să-și facă eventualele sale observări asupra acestor socotele și se le înainteze magistratului orașănesc.

Brașov, în 20 Iunie 1901.

1—1.(191) *Magistratul orașănesc.*

Un tiner jurist caută aplicare în vre-o cancelarie advocațială.

7—10 (194)

Maculatură se află de vëndare la Admin. „Gaz. Trans.“

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbiróság 1901. évi V. 157/2 sz. végzése folytán 8 kor. 60 fil. perköltség és eddig összesen 39 kor. bíróilag már megállapított költségek erejéig Fundátán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1901 évi Iulius hó 5-én délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. trv.-cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. trv.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ke't Zernesten, 1901 évi Junius hó 15-ik napján.

Huszár Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

190,1—1

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orice comande** cu promptitudine și acuratețã, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURÎ.</p>	<p>RÉGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.</p> <p>BILANȚURÎ.</p> <p><i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</i></p> <p><i>Coverle, în toltă măzimeca.</i></p> <p>TARIFE COMERCIALE, <i>INDUSTRIALE, de HOTELURÎ și RESTAURANTE.</i></p> <p>PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Placarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Maiú st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov	Sosirea trenurilor în Brașov:
Dela Brașov la Budapesta:	Dela Budapesta la Brașov:
I. Trenul mixt la óra 5.8 min. dimín.	I. Trenul de persoane la óra 8 dim.
II. Tr. accel. (peste Clușiú) la ó. 2.45 m. p. m.	II. Tr. accel. peste Clușiú la ó. 2.9 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7.48 min. séra.	III. Trenul mixt la óra 10.25 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10.26 min. séra. (Arad)	IV. Tr. acc. la óra 5.07 m. dim. (dela Arad)
Dela Brașov la Bucuresci:	Dela Bucuresci la Brașov:
I. Trenul de persoane la óra 3.55 m. dim.	I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt la órele 11.40 a. m.	II. Trenul mixt, la óra 9.27 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 6.55 min. séra.	III. Trenul pers., la óra 5.— min. dim.
IV. Trenul accel. la óra 2.19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiú).	IV. Tren de pers. la óra 7.55 min. dim. (ca-e circulã numai Vinerea dela Predeal).
V. Tr. mixt la óra 10.14 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie—15 Sept. în tote sêrbãtorile).	V. Trenul acelat, la óra 10.14 m. séra. (pl. dela St.-Georgiu, în Iul. 1—15 Sept. în tote sêrbãtorile).
Dela Brașov la Kezdi Ósorheiu:	Dela Kezdi-Ósorheiu la Brașov:
I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legãturã cu Tușnad la óra 9.15, cu Ciuc-Szereda, la óra 10.46 min. a. m.	I. Trenul de persoane la óra 8.25 m. dim. (are legãturã cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 8.30)
II. Trenul mixt la óra 8.50 min. a. m.	II. Trenul de pers. la óra 1.53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim).
III. Trenul de pers. la óra 3.15 m. p. m. (are legãturã cu linia T.șnad-Ciuc-Szereda).	III. Trenul mixt, la óra 6.50 m. séra (are legãturã dela Palanca la 8.54 dim).
Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu).	Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).
I. Trenul mixt la óra 9.2 min. a. m.	I. Trenul mixt la óra 7.12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 3.44 min. p. m.	II. Trenul mixt la óra 1.17 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9.30 min. séra.	III. Tr. mixt, la óra 8.19 m. séra
Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:	Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:
I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim.	I. Trenul de pers. la óra 8.25 m. dim.
II. Trenul mixt la óra 8.50 min. a. m.	III. Trenul de pers. la óra 1.53 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 3.15 min. p. m.	III. Trenul mixt la óra 6.50 min. séra

Sz. 330—1901.

vêgrh. sz.

Árverési hirdetmény

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-za értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Zernesti kir. járásbiróság 1901 évi V. 157/1 sz. végzése következtében Puscariu József brassói ügyvéd által képviselt „Parsimonia“ takaréék és hitel intézet javára Oncioiu Nicolae és társai Fundátai lakosok ellen, 8 kor. 60 fil. s járul. erejéig 1901 évi április hó 26-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 855 koronára becsült következő ingóságok u. m.: juhok, tehének 1 ló stb. nyilvános árverésen eladatnak.